

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2021-668

7.7.2021

Nemi Forsikring

Bygning - innbo (kombinert)

Brann – påtent? – fal. §§ 4-9, 4-14 og 8-1 fjerde og femte ledd.

Sikredes bolig ble totalskadet i brann den 7.10.18. Politiet avdekket spor av brennbare væsker i boligen, men fant ikke brannårsaken. Et vitne til brannen tok bilde av boligen kl. 15.03 hvor man kunne se flammer i boligen. Sikrede forklarte både til selskapet og til politiet at han hadde forlatt boligen i 12–13-tiden. Selskapet mente imidlertid at vitner hadde observert sikrede ved boligen rundt kl. 14.30–14.45, og at brannen var påsatt av sikrede. Selskapet var også av den oppfatning at sikredes krav under innboforsikringen var overdrevet, blant annet som følge av at man ikke fant forventede spor etter sølvbestikk sikrede hadde søkt erstatning for. Selskapet avslo sikredes krav om erstatning den 3.4.20 under henvisning til fal. §§ 4-9 og 8-1 fjerde og femte ledd. Avslaget ble sendt ca. to måneder etter mottaket av de endelige politidokumentene. Sikrede bestred å ha startet brannen, og at kravet under innboforsikringen var overdrevet. Sikrede mente at han hadde uttrykt tvil om plasseringen av sølvtøyet, og at selskapets undersøkelser var for begrenset. Sikrede anførte at selskapet uansett hadde reklamert for sent, jf. fal. § 4-14. Selskapets utreder hadde allerede i oktober–november 2019 konkludert med at sikrede hadde gitt uriktige opplysninger. Selskapet hadde derfor ikke behov for å avvente de endelige politidokumentene, spesielt med tanke på at politiet uansett henla saken. Nemnda kom til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning etter boligbrann og spørsmålet om selskapet er uten ansvar og kan si opp forsikringsavtalen som følge av at forsikringstilfellet var forsettlig fremkalt, jf. forsikringsavtaleloven (fal.) § 4-9, og at sikrede har gitt uriktige opplysninger under skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1 fjerde og femte ledd. Herunder reiser saken spørsmål om selskapet har reklamert "uten grunnnet opphold", jf. fal. § 4-14.

Sikredes bolig ble totalskadet i brann den 7.10.18. Skaden ble meldt til selskapet den 10.10.18.

Sikrede bodde fast i boligen frem til 2015, men har etter dette for det meste har bodd i Sverige. Det er enighet blant partene om at sikrede og sønnen til sikredes samboer befant seg i boligen på branndagen 7.10.18 i forbindelse med et helgebefar. Partene er imidlertid uenig i hvilket tidspunkt sikrede forlot boligen. Sikrede har ifølge samtalereferatet fra samtale med selskapets utreder den 24.10.18 forklart at han forlot boligen "... i tidsrommet 12-13". Også i politiavhør 15.10.18 har sikrede forklart at han reiste fra huset ca. kl. 12.00. Selskapet er imidlertid av den oppfatning at det er vitner som har observert sikrede, samboerens sønn og en ukjent kvinne ved boligen rundt kl. 14.30 til 14.45.

Et vitne til brannen tok bilder av boligen kl. 15.03 hvor man kan se flammer i boligen. Politiet fikk melding om brannen ca. kl. 15.07.

Politiet avhørte vitner til brannen den 15.10.18. Ett av vitnene forklarte blant annet følgende:

Søndag 07.10.2018 kom vitnet kjørende sørfra og hjem. Da hun passerte (sikredes bolig) så hun at det stod en bil og tilhenger i porten i innkjørselen. Hun husker ikke klokkeslettet da hun så dette. Hun kjørte forbi og hjem. Da hun kom hjem, spurte hun (ektefellen) om de skulle dra ut og ta noen bilder. (Ektefellen) kledde på seg og de kjørte sørover. Da de passerte porten til (sikredes bolig) så var bilen og tilhengeren borte og de så at det brant fra et vindu i huset. Vitnet ringte 110 og (ektefellen) tok bilde. Vitnet anslår at da hun og (ektefellen) kom tilbake dit så var det kanskje gått ca. 10-15 minutter siden hun først kjørte forbi der og så bilen og tilhengeren.

...

Et annet vitne forklarte blant annet at:

Vitnet ble bedt om å fortelle sine observasjoner i den forbindelse. Hun forklarer at hun skulle hente sine to sønner som var hos hennes far. De skulle møtes i krysset (G/V)

Vitnet vet at hun ringte faren sin klokken 14:17, ett par minutter senere dro hun hjemmefra.

Vitnet passerte (sikredes bolig), ca. 6-7 minutter etter at hun dro hjemmefra. Vitnet måtte bremse litt ned, da det sto en sølvgrå Passat med henger litt ute i veien. Vitnet måtte over i andre kjørefeltet for å komme forbi. Vitnet tror at klokka kan ha vært mellom 14:30 og 14:40 når hun passerte.

Vitnet observerte at bilen hadde en gul varsellampe på taket. Den sto ikke på, vitnet husker at hun stusset på at en personbil hadde sånn lys.

Bilen var "avskrudd". Bilen sto parkert med "snuta" mot (R) kirkesal, den retningen vitnet kjørte.

Vitnet så ingen mennesker i nærheten av bilen. Vitnet så at hengeren var full, hun vet ikke med hva, da den hadde en presenning over seg. Det var en glippe på presenningen.

Vitnet vet ikke hvor mye klokka var når hun traff faren sin og sønnene, de sto å snakket litt før vitnet kjørte hjemover med sønnene i bilen.

Ved ..., møtte vitnet på Passaten og hengeren. Vitnet registrerte ikke hvem som kjørte eller hvor mange det var i bilen. Vitnet har ingenting å utsette på Passatens kjøreatferd, i det de passerte hverandre.

Vitnet har aldri sett den bilen i området før, men unntak av når hun passerte den tidligere på dagen.

Da de kom på høyde med (R) kirkesal, oppdaget vitnet intens sort/grå røyk. Vitnet tenkte først at det var en eksplosjon. Hun tenkte at det var på nedsiden av vegen det brant, muligens på et gammelt sagbruk, som ligger rett ved åstedet.

....

Selskapets utreder foretok en rekonstruksjon basert på sistnevnte vitneuttalelse.

Rekonstruksjonen viser ifølge utreders notat datert 19.11.18 følgende:

Vi kan med sikkerhet si at bilen ble observert på skadestedet kl. 1429.

Vi kan med sikkerhet si at det er åpne flammer i huset kl. 1502.

Vi kan også med sikkerhet si at vitnet (K) møtte Passaten da bilen hadde kjørt en avstand som tar ca. 1,40 – 1,50 minutter fra skadestedet. Ca. et halvt minutt etter møtet med Passaten, observerte (K) røyk. På dette tidspunktet så hun ikke selve skadestedet, kun røyk.

Det fremstår som umulig at det brannen ikke skal ha startet før (sikrede) og (samboerens sønn) forlot skadestedet.

En vesentlig del av vurderingen er også at både (sikrede) og (samboerens sønn) hevder å ha reist fra skadestedet rett etter kl. 12, og helt sikkert før kl. 13, når 2 vitner har sett bilen der ca. kl. 1430, og møtt bilen under 2 minutter fra skadestedet når det allerede er full fyr.

Politiet søkte med brannhund på branntomten den 16.10.18. Hunden markerte i kjellerrommet under søndre del av huset. Det ble i tillegg funnet en bensinkanne midt på gulvet og en bensinkanne som var gravd ned. På bakgrunn av funnene ble det sikret prøver som ble sendt til

analyse, herunder de to beninskannene (K-1 og K-2), brannrester fra kjellergulv K-3 og betongbiter fra kjellergulv (K-4):

I beslag K-1 og K-2 er det etter all sannsynlighet påvist fyringsparafin eller diesel/lett fyringsolje.

I beslag K-4 er det påvist komponenter som kan stamme fra fyringsparafin eller diesel/lett fyringsolje.

I beslag K-3 er det ikke påvist flyktig, brennbar væske.

Sikrede forklarte i politiavhør den 15.10.18 at han slo på strømmen da han reiste fra boligen.

Sikrede forklarte også at han ikke kunne komme på at det var brennbart materiale i boligen.

Sikredes fakturaer fra strømselskapet viser at sikrede i månedene før brannen i all hovedsak kun ble fakturert for nettleien. Politiet tok kontakt med sikredes strømselskapet den 19.10.18, som informerte om at siste kontakt som var registrert med sikredes strømmåler var den 5.12.16:

(V) forklarte at det var sakhistorikk på denne måleren, og at det var feilsøking på denne den 20.mars 2018. På bakgrunn av at de ikke hadde kontakt med den. Ei ansatt hos (E) ... hadde da vært i kontakt med (sikrede). Henvendelsen fikk saksnummer (xxx). Huseier hadde da sagt at han skulle rive huset snart.

På spørsmål om (V) kunne se om strømmen ble skrudd på den 07.10.18, svarte (V) at det ikke var noe signal på det. Videre forklarte han at det sendes inn verdier inn til deres sentral hver time. Det vil med andre ord ikke komme inn noen signaler til (E) om strømmen ble avskrudd under en time etter at den ble slått på.

Politiet kontaktet også en feier som var i kontakt med sikrede i august 2018. Sikrede skal den 30.8.18 ha opplyst til feieren at det ikke var nødvendig å feie, da huset uansett skulle rives.

Sikrede har ifølge samtalereferatet fra samtalen med utreder den 24.10.18 forklart følgende om husets tilstand:

Forsikringstaker ble bedt om å redegjøre for huset tilstand. Forsikringstaker beskriver tilstanden som "bra". Alt var helt og i orden. Planene var nå å bruke huset som et feriested om sommeren. Planen var å begynne å pusse opp litt. I løpet av årene han har bodd der, har han pusset opp litt, men det har bare vært småting, ingen store endringer eller utbedringer.

Videre fremgår det at sikrede blant annet forklarte følgende om strømbruken:

På spørsmål om de fyrte med ved den helgen de var der før brannen, sier forsikringstaker at de ikke gjorde det. De brukte ikke panelovnene i det hele tatt. Strømmen ble først slått på da de reiste derfra.

På spørsmål om hva han mener at strømmen ble slått på da de dro, sier forsikringstaker at de ikke slo på strømmen før de dro. Han ble gjort oppmerksom på at notatskriver ikke helt klarer å følge hva han mener med det. Hadde de f.eks. ikke lys i huset når det var mørkt, eller benyttet strøm på annen måte.

Forsikringstaker forklarte at det var strøm på i huset, og de benyttet husets elektriske lys mens de var der. Panelovnene var avslått. Det var disse de ikke slå på før de reiste fra huset.

Sikrede skal også ha forklart at han var helt sikker på at det ikke var noen form for brennbar væske i huset.

Selskapets utreder avholdt samtale med sikredes samboer samme dag. Hun har ifølge samtalereferatet forklart følgende om når sikrede og hennes sønn kom hjem til Sverige branndagen:

På spørsmål om når de kom hjem søndag kveld den 7.10.18, sier vitnet at det var et sted mellom kl 1830 og 2000. Hun gjør alltid kveldsstellet med dyrene kl. 1830, og det tar ca. 1 ½ time. De kom hjem slik at de hjalp henne med å få inn hestene, men hun vet ikke når det var helt nøyaktig, annet enn at det må ha vært mellom 1830 og 2000.

Selskapet utreder avholdt deretter en samtale med sønnen til sikredes samboer. Ifølge samtalereferatet bekreftet han sikredes forklaring om at de kjørte fra huset mellom kl. 2 og 13, og at de var hjemme rundt kl. 19.00.

Selskapets utreder foretok en delvis utgraving av branntomten den 14.11.18, primært for å undersøke om det kunne finnes spor etter sølvtøyet sikrede hadde krevd erstatning for.

Undersøkelsene avdekket følgende:

På bakgrunn av de foretatte undersøkelser mener jeg at det oppgitte sølvbestikket etter all sannsynlighet ikke har befunnet seg i det området som (sikrede) har oppgitt. På bakgrunn av tidligere erfaringer fra tilsvarende arbeid er det alltid rester av sølvtøy. Noen ganger er det deformert og delvis nedsmeltet, mens knivbladene som er i rustfritt stål er nærmest intakt når det gjelder form og fasong.

Sølv har et smeltepunkt på ca. 960 grader C, aluminium har et smeltepunkt på ca. 660 grader C. Rustfritt stål har en smeltepunkt på ca. 1500 grader C, litt avhengig av hvordan det er bygget opp. I det aktuelle området fant vi flere tomme bokser av aluminium og et knivblad.

Jeg mener også at det er svært lite sannsynlig at det har befunnet seg en nattkikkert i det samme området under brannen. En russisk nattkikkert som den oppgitte, er svært solid bygget og med en vekt på 1,3 kg. Jeg mener at det burde ha vært rester igjen av den som lot seg identifisere.

Selskapets utreder avholdt en ny samtale med sikrede den 13.12.18. Ifølge samtalereferatet fikk sikrede opplest resyme fra den forrige samtalen. Sikrede har ikke annet å korrigere enn at småbruket han kjøpte ikke lå i (H), men i Sverige. Sikrede ble på nytt stilt spørsmål vedrørende strømforbruket:

Forsikringstaker ble gjort kjent med at (E) også har opplyst at de ikke mottar signaler fra måleren før det har gått en time etter at den ble skrudd på. Dette kan bety at brannen kan ha startet under en time etter at strømmen ble slått på.

I forrige samtale har opplyst at de dro derfra 2- 3 timer før brannen startet. På spørsmål om hva han tenker om det, sier forsikringstaker at han synes det høres rart ut at det ikke er registrert, men han vet i så fall ikke hvorfor.

Forsikringstaker ble på nytt bedt om å redegjøre for om det ble bruk strøm i løpet av 6. og 7.10.18. Forsikringstaker forklarte at de hadde på lys, men ut over det ble ikke strøm benyttet. De benyttet seg heller ikke av varmt vann.

På spørsmål om han husker noe omkring temperatur i løpet av helgen han var der siste gang, sier forsikringstaker at han ikke har en anelse. Forsikringstaker ble gjort kjent med at det så vidt var + grader, og at det natt til søndag var – 1,9 grader ifølge historiske værddata. Det fremstår derfor som svært merkelig at han ikke brukte varme eller annen form for strøm da han og (samboerens sønn) var i huset siste helgen før brannen.

Forsikringstaker sier han hadde sovepose, og at han ikke merket noe til at de var kaldt. Han valgte derfor å ikke sette på varme. På spørsmål om han virkelig mener alvor at de var i huset en hel helg uten varme med slike temperaturer, sier forsikringstaker at det var slik det var.

Videre følger det av samtalereferatet at sikrede har forklart følgende om oppbevaringen av sølvbestikket han hadde søkt erstatning for:

Forsikringstaker har tidligere forklart at han hadde sølvbestikk liggende i skjenken som sto i spisestua, tegnet inn på skisse (skisse forevist forsikringstaker). Sølvbestikket var noe han arvet av sin far. Han bekrefter at det er riktig.

På spørsmål om hvorfor han ikke tok med seg sølvbestikket, når han tok med seg alt mulig annet av tilsynelatende lite verdi, sier forsikringstaker at han tok med seg noe av verdi. På spørsmål om hva, sier forsikringstaker at det er myntsamlingen han fikk etter sin far. Han vet ikke hva det er verd, men det er blant annet gullmynter fra OL og slike ting.

Når det gjelder sølvbestikket, så tenkte bare at det kunne ligge der, så han hadde noe i huset sitt også. Ut over det var det ingen tanker om hvorfor han ikke tok sølvbestikket med.

Forsikringstaker ble gjort kjent med at området der skjenken sto er grav ut i detalj. Han ble forevist sin egen skisse, og bekreftet at skjenken sto der han hadde påvist den ved forrige møte.

Han ble gjort kjent med at det ble det funnet et sølvplettfat, rester etter annet metall, som hermetikkbokser osv., men ikke noe sølv. Sølv har et smeltepunkt på 960 grader, men forsvinner ikke. På spørsmål om hva han

tenker om det, sier forsikringstaker at han er helt sikker på at han hadde sølvbestikket der, hvis det ikke lå en annen plass.

På spørsmål om hva han mener med at hvis det ikke lå en annen plass når han gjentatte ganger har bekreftet at det lå i skjenken, sier forsikringstaker at han er sikker på at det lå i skjenken.

Forsikringstaker ble gjort kjent med at det er vanskelig å forholde seg til at han nå forteller at det lå sølvtøy et sted hvor det ikke er gjort funn, underforstått at han forventer at man skal tro på noe man ikke finner, fordi han sier det. Forsikringstaker har ikke noe annen forklaring enn at hans påstand er at sølvtøyet lå i skjenken som forklart, og at han ikke kjenner til årsaken til at man ikke kan finne det.

Sikrede ble også konfrontert med at politiet hadde gjort funn av brennbare væsker og rester etter det som fremstår som en bensinkanne:

På spørsmål om hva han tenker om dette, sier forsikringstaker at det ikke er riktig. Han ble forklart at han for så vidt kan hevde hva han vil, men at funnet gjort av politiet er riktig, så det må han forholde seg til.

Forsikringstaker opplyste at han ikke skjønner det. Han kan ikke helt utelukke at det har stått tennvæske til kullgrill i skapet i gangen. Det sto i så fall på en flaske som er av den typen slik væske blir kjøpt i.

Forsikringstaker ble gjort kjent med at det ikke er slike rester som er funnet. Forsikringstaker kan ikke skjønne hva dette er da.

Politiets åstedsrapport forelå den 16.1.19. Denne konkluderte ikke med brannårsak eller arnested:

Det er ikke påvist noen konkret brannårsak i forbindelse med brannen.

Elektrisk anlegg og installasjoner ble grunnet HMS-/sikkerhetsutfordringer bare delvis undersøkt på stedet. Det ble ikke gjort funn på elektriske installasjoner som støtter hypotese om elektrisk brannårsak.

Det ble påvist komponenter av brennbar væske (fyringsparafin eller diesel/lett fyringsolje) i tilknytning til to nedsmeltede plastkanner i kjellerrommet under den mest brannskadde delen av huset. Det er imidlertid ikke påvist konkret sammenheng mellom disse funnene og evt. hypotese om kombinasjonen åpen ild/brennbar væske som brannårsak.

Selskapet sendte den 8.2.19 varsel om at det vurderte å avkorte erstatning helt eller delvis etter fal. §§ 4-8, 4-9 eller 8-1. Selskapet viste til at det imidlertid avventet at politietterforskningen skulle avsluttes.

Sikrede fikk status som mistenkt i saken. Politiet avholdt et nytt avhør den 24.10.19 hvor sikrede blant annet forklarte følgende:

På spørsmål om hvor mistenkte bodde mens de ordnet i huset denne helgen, svarer mistenkte i huset. J bodde også der. Det var kun (samboerens sønn) og mistenkte som var i huset.

...

På spørsmål om når mistenkte dro fra (sikredes bolig) søndag den 07.10.19, svarer mistenkte mellom klokken 12:00-13:00. På spørsmål om hvorfor mistenkte er så sikker på at det var i dette tidsrommet, svarer han at det var fordi de skulle hjem å ta kveldsstell på hester. Det bruker å være rundt klokken 19:00. Mistenkte antar at de var hjemme mellom klokken 18:00-19:00.

...

Mistenkte ble bedt om å beskrive boligstandarden på huset før det brant ned. Mistenkte sier at det var ganske bra, han skulle pusse opp. Han skulle skifte vindu, legge gulv på stua osv.

På spørsmål om huset var beboelig sommer som vinter, svarer mistenkte ja. Mistenkte hadde tenkt å ha det som sommersted, muligens kanskje selge det etter at det ble pusset opp.

Mistenkte ble spurt om det var sånn at strømmen ikke var på mens de var der helga 05.-07. oktober. Mistenkte bekrefter dette. Han var der en tur i sommeren 2018, da brukte han litt strøm. Ellers hadde huset stått uten strøm noen måneder før de satte det på igjen den 07.10.18.

På spørsmål om hvorfor de ikke hadde på strøm den helga de sov der, svarer mistenkte at de var mest ute og sånn. De trengte ikke å ha strøm da. Han satte på strømmen før de dro for at huset skulle holde varmen på vinteren.

...

På spørsmål om hva mistenkte hadde i kjelleren, svarer mistenkte at det var litt forskjellig. Han hadde blant annet vaskemaskin og bensinkanne. Denne var til gressklipper etc. Denne var grønn, lignet på jerrykanne. Mistenkte tror det var 5 liters kanne.

...

Mistenkte ble gjort kjent med at rapportskriver har gjort undersøkelser på (E) camping, og at (sikrede) med adresse (sikredes bolig) og mobilnummer (xxx) hadde leid ei hytte fra 05-07. oktober 2018.

Mistenkte forklarer at de bodde litt der også. Han ble kjent med at rapportskriver finner det veldig merkelig at han først på tidspunktet han blir konfrontert med dette, bekrefter at dette stemmer. Rapportskriver leste høyt for mistenkte hva han forklarte seg om tidligere i dette avhøret, han sa da at de kun hadde bodd i huset denne helgen. Mistenkte skjønner at det er litt mistenkelig, men sånn er det bare.

Politiet henla saken etter bevisets stilling den 4.2.20. Selskapets utreder mottok de endelige politidokumentene den 6.2.20 og videresendte disse til selskapet den 7.2.20.

Selskapet besluttet den 3.4.20 å avslå erstatning og si opp forsikringsavtalen under henvisning til at sikrede forsettlig hadde fremkalt forsikringstilfellet, jf. fal. § 4-9 og gitt uriktige opplysninger under skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1 fjerde og femte ledd. Selskapet viste blant annet til at sikrede hadde forklart seg uriktig vedrørende strømbruken, oppbevaring av brennbare væsker og husets tilstand før brannen. Selskapet viste også til at sikrede hadde levert et overdrevet krav under innboforsikringen, da det ikke var funnet spor etter sølvbestikket eller kikkerten sikrede hadde søkt erstatning for.

Avslaget ble kun sendt per e-post til sikredes daværende advokat den 6.4.20.

På vegne av sikrede er det i det vesentlige anført at selskapet er ansvarlig for sikredes tap etter brannen under bolig- og innboforsikringen.

Sikrede har ikke medvirket til brannen og har ikke gitt uriktige opplysninger under skadeoppgjøret. Sikrede forlot eiendommen mellom kl. 12.00 og 13.00 og var ikke tilstede på branntidspunktet. Hensett reisetiden til Sverige kunne ikke sikrede ha forlatt eiendommen så sent som kl. 14.30–15.00.

Selskapet har ikke undersøkt om det kan ha vært andre på eiendommen i tidsrommet kl. 13.00 og 15.00. To av vitnene har uavhengig av hverandre blant annet forklart at de har observert en annen type bil enn sikredes. Et annet vitne har forklart at hun la særlig merke til en gul varsellampe på taket av bilen. Sikredes bil har ikke en slik lampe.

Selskapet har ikke dokumentert at brannen er påtent. Politiets undersøkelser konkluderer ikke med brannårsak eller arnested.

Sikrede har ikke forklart seg uriktig om husets tilstand i forkant av brannen. Sikrede har ikke søkt om å rive boligen, noe kommunen bekrefter. Sikrede hadde planer om å rive den øverste delen av skorsteinen, da han ønsket en annen løsning som ikke sotet. Det er nok dette feieren og strømselskapet har misforstått.

Sikrede har heller ikke forklart seg uriktig om strømforbruket. Sikrede brukte generelt lite strøm. Sikrede har forklart til selskapet at det *var* satt på strøm i huset, og at det ble benyttet strøm under oppholdet.

Sikrede gav uttrykk for at han var usikker på hvor sølvbestikket ble oppbevart. Utreder presset sikrede til å være "sikker på at det lå i skjenken". Søket etter sølvtøyet ble begrenset til et spesifikt areal. Dette er ikke tilstrekkelig til å dokumentere at sikrede ikke hadde slikt sølvtøy, da sikrede har gitt uttrykk for at han var usikker på plasseringen.

Selskapet har uansett reklamert for sent, jf. fal. § 4-14. Sikrede har ikke mottatt varselet av 8.2.19. Varselet er adressert til sikrede, men skal angivelig være sendt til sikredes advokat. Dette er ikke dokumentert. Selskapets utreder synes uansett å ha konkludert med at det var utvist svik allerede i oktober–november 2019 hvor det i notatene uttales at *"(d)et fremstår som umulig at brannen ikke skal ha startet før (sikrede) og (samboerens sønn) forlot skadestedet"*. Selskapet hadde derfor ikke behov for å avvente de endelige politidokumentene, spesielt med tanke på at politiet uansett henla saken.

Selskapet i det vesentlige anført at det er fri for ansvar og kan si opp forsikringsavtalen som følge av at sikrede forsettlig har fremkalt forsikringstilfellet, jf. fal. § 4-9, og gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger under skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1 fjerde og femte ledd.

Sikrede har selv tent på boligen. Sikrede er av vitner observert utenfor boligen minutter før kl. 15.00. Bilder tatt kl. 15.03 viser flammer som kom ut av boligen. Brannen var dermed allerede godt i gang på dette tidspunkt. Sikrede har forklart at han dro fra boligen mellom kl. 12.00 og 13.00 og dermed forklart seg uriktig.

Sikrede har både til utreder og politiet forklart at det ikke var brennbare væsker i boligen. Politiets undersøkelser avdekker imidlertid funn av rester etter brennbare væsker. At sikrede senere tilpasser forklaringer til at det kan ha vært en bensinkanne i kjelleren, kan ikke tillegges vekt.

Sikrede har også forklart seg uriktig om husets tilstand. Sikrede har beskrevet at huset var i "bra" stand, og at alt var helt i orden, men at planen var å pusse opp litt. En av naboene har imidlertid beskrevet huset som falleferdig. Sikrede skal også ha opplyst til en feier i august 2018 at huset skulle rives, og at det derfor ikke var nødvendig å feie pipen. Sikrede opplyste også til strømselskapet den 2.3.18 om at huset snart skulle rives.

Sikrede overnattet i en hytte i perioden 5.10.18 og 7.10.18 og har forklart seg uriktig om at han og samboerens sønn overnattet i boligen. At sikrede ikke overnattet i boligen underbygger at den var i dårlig stand.

Skadekravet under innboforsikringen er overdrevet. Sikrede søkte blant annet erstatning for sølvtøy og en kikkert. Sikrede har ved flere anledninger gitt detaljerte forklaringer og skisser på hvor sølvtøyet ble oppbevart. Ved utgravingen av branntomten ble det imidlertid ikke funnet rester etter sølv. I nærheten er det funnet aluminium- og blikkbokser som smelter ved en lavere temperatur enn sølv.

Selskapet har reklamert tidsnok. Varselet av 8.2.19 ble sendt per post til skadestedet og per e-post til sikredes advokat, etter avtale med sikrede. Det var først ved mottaket av de endelige utrednings- og politidokumentene den 7.2.20 at selskapet hadde tilstrekkelig grunnlag for å kunne vurdere sitt ansvar i saken. Saken har vært under kontinuerlig behandling, og utreder har vist stor aktivitet med å følge opp etterforskningen til politiet. Avslaget er gitt to måneder etter mottaket av politidokumentene, noe som er innenfor akseptert saksbehandlings tid i teori og praksis. I tillegg må det vektlegges at det var snakk om et stort bevisbilde og tilpasningen til Covid-19-situasjonen.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er uten ansvar og kan si opp forsikringsavtalen som følge av at forsikringstilfellet er forsettlig fremkalt, jf. fal. § 4-9 første ledd, og at sikrede uredelig har brutt opplysningsplikten ved skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1 fjerde og femte ledd. Det er også spørsmål om selskapets avslag er gitt "uten ugrunnet opphold", jf. fal. § 4-14.

Nemnda mener denne saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d) hvorefter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom "saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet" og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f). Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes "der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevissspørsmål", jf. også FinKN 2017-408 og 2018-077.

Nemnda mener dette gjelder både de materielle spørsmålene og spørsmålet om reklamasjonsplikten etter fal. § 4-14 er overholdt, jf. for så vidt FinKN 2019-720 og 2018-615. Saken reiser spørsmål om brannen er påsatt og om skadeoppgaven er overdrevet, og disse spørsmålene bør belyses med muntlige forklaringer i en hovedforhandling. Spørsmålet om selskapets tidsbruk i forhold til varsling etter fal. § 4-14 henger nær sammen med de materielle spørsmålene. Nemnda peker også på at hvis saken avvises fordi det materielle spørsmålet bør behandles i muntlige forhandlinger, blir det dobbeltarbeid om nemnda skal behandle spørsmålene om reklamasjon i en egen sak. Effektivitetshensyn tilsier derfor at hele saken behandles samlet.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).